
Izvoare de antroponimie și demografie istorică. Conscripțiile cetății Sătmar din 1569-1570, ediție îngrijită, studiu introductiv și indici de Marius Diaconescu, Editura Mega, Cluj-Napoca, 2012, 288 p.

Considerăm salutară această nouă ediție de documente, sursă și resursă istorică. Abordarea diferită, din unghi antroponimic și demografic, a unor documente cu caracter preponderent economic și social, se conturează încă din titlul lucrării, constituindu-se într-un subiect controversat în istoriografie, și de aceea de interes. Dorința editorului de a realiza o analiză interdisciplinară prin valorificarea congruențelor dintre filologie și demografie este una ambițioasă, cu atât mai mult cu cât documentele au servit deja, fără a fi însă editate, realizării unor volume generoase de istorie socio-economică.

Expunerea documentelor este precedată de studiul introductiv al editorului care cuprinde, alături de un scurt istoric, detalii privind momentul redactării, modul de înregistrare, omisiunile, respectiv erorile cenzorilor, explicații asupra tehnicii de transcriere. Indicii atașați, toponimic (numele satului, amplasarea în epocă și amplasarea actuală), al numelor de familie, al prenumelor persoanelor recenzate și nerecenzate în cadrul conscripției din 1569 (cu specificarea în ce localitate a fost înregistrat și numărul de apariții ale numelui respectiv) precum și indicele de materii se constituie într-un instrument de lucru extrem de valoros, avangardă a unui posibil volum, de această dată de analiză.

Cele două documente redactate în limba latină de autoritățile habsburgice în condițiile ocupării și fortificării de către habsburgi a cetății Sătmar, și anume *Conscripția târgurilor și satelor aparținătoare domeniului cetății Sătmar cu numele supușilor, cu censul și cu toate veniturile fiscului (august 1569)* și *Registrul târgurilor și satelor cu numărul supușilor care aparțin de cetatea Sătmar* (aprilie 1570), conțin informații care pot conduce la concluzii cu valoare interdisciplinară deosebită. În 186 de localități, respectiv 197 în al doilea document, au fost înregistrate 6.540 de nume - jeleri, iobagi, libertini și nobili - fapt ce pune la dispoziția cercetătorului noi rute

de analiză, de la posibilitatea deducerii etniei și până la, așa cum propune editorul, realizarea unor hărți de imigrare spre zonele urbane.

Editarea de surse primare nu este o sarcină facilă ori derizorie. Investiția de timp este dublată de cunoștințe specifice din partea cercetătorului/editorului, dar mai ales de înțelegerea profundă a realităților epocii în care au fost redactate documentele. De aceea, orice asemenea demers este un pas înainte pentru medievistica românească.

Livia Magina